

DEN NORSKE KIRKE
Prosten i Sør-Helgeland

Brønnøysund, 15.05.15.

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
Rådhusgt. 1-3
0106 Oslo

Svar på høringsnotatet «Veivalg for fremtidig kirkeordning» fra prost og alle sokneprester i Sør Helgeland prosti

Vi takker for muligheten til å gi svar til høringsnotatet “Veivalg for fremtidig kirkeordning” som Kirkerådet sent ut i februar 2015.

Vi er stort sett enige i biskopenes uttalelse til høringsnotatet. Biskop Atle Sommerfeldt kommer med viktige synspunkter om demokrati og maktfordeling i en fremtidig kirkeordning i hans artikkel *En demokratisk kirke* i siste nr. av Nytt norsk kirkeblad, utgave 3, 2015. Han påpeker at for å sikre en maktfordeling i kirken så er det viktig å fastslå at kirkerådet ikke er Kirkemøtets eneste utøvende organ. Det er ikke riktig å hevde at Kirkerådet er Kirkemøtet mellom Kirkemøtene. I kirkelovens paragraf 25 står det «Kirkerådet forbered de saker som skal behandles av Kirkemøtet, iverksetter Kirkemøtets beslutninger, og leder for øvrig arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger.» Her er det viktig å fastholde at Kirkerådet leder og er ikke Kirkemøtet. Det vil ikke si at Kirkemøtet bør ha Kirkerådet som eneste utøvende og forberedende organ. Kirkemøtet har og kan oppnevne råd og utvalg som utfører oppgaver pålagt av Kirkemøtet. Kirkerådets rolle er i loven av rent koordinerende og godkjennende karakter. Kirkemøtet kan f.eks. forholde seg direkte til Bispemøtet om de ønsker det. Det er maktpåliggende at vi ikke får en kirkeordning der all makt sentralt konsentreres i et organ – Kirkerådet – som så er det organ som holder seg med ulike utvalg med mer eller mindre selvstendige mandater. For å styrke demokratiet i kirken er det derfor nødvendig at vi langt

Adresse: Storgt. 10, Postboks 92, 8901 BRØNNØYSUND
Brønnøy kirkekr: 75 00 95 50 Faks: 75 00 95 59
Br.sund: post@bronnøykirke.no

tydeligere sikrer en maktfordeling nasjonalt der Kirkemøtet holder seg med flere utvalg både for kontroll, forberedelse og gjennomføring. – Dette synes vi er viktige momenter å ha med når vi svarer på dette høringsnotatet.

Veivalg er et dokument som ser grundig på kirkens strukturer. Vi synes at de teologiske synspunkter som er grunnleggende for den norske kirke skulle ha vært hevdet bedre i begynnelsen av høringsnotatet. Grunnloven siger: “Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten.” Vi savner mer grunnleggende spørsmål i begynnelsen av dokumentet av hva det betyr for kirkeordningen å være en evangelisk-luthersk kirke med hensyn til trosbekjennelser og Den norske kirkes økumeniske forpliktelser. Vi savner her spørsmål om hva det er å være kirke; hva det innebærer å være luthersk kirke og hva det betyr å være luthersk kirke med tusen års tradisjon i Norge. Vi savner en forankring av allment prestedømme og den vigde tjeneste i luthersk kirkearv, ikke minst en teologisk forankring av biskopens embete i luthersk kirkeordning. Og vi savner en sterkere forankring i Porvo-dokumentet og flere internasjonale avtaler som Den norske kirke er medlem av. Grunnspørsmål i norsk kirkerett må alltid ta utgangspunkt i kirkens misjon og tradisjon. I stedet for en begynnelse av en slik prinsipiell karakter er det første kapittlet, “Bakgrunn for Høringen” kun to sider om historien bak selve dokumentet. Og før høringsnotatet stuper inn i 27. spørsmål tilbyr dokumentet en kort “Visjon” på side 9 som legger mer vekt på følelser enn bibelsk og kristen tradisjon. Vi har problemer med å analysere teologisk hva kvantitative ytringer som “Mer kirke for pengene” betyr som en visjon for den norske kirke.

Høringsspørsmål 1: Forholdet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt. Vi støtter flertallets forslag alternativ A, slik som biskopene også gjør, *nåværende oppgave- og myndighetsfordeling mellom nivåer og organer i hovedtrekk videreføres.*

Høringsspørsmål 2: Økonomiske rammebetingelser. Her deler vi kirkerådets vurdering, som også støttes av biskopene, *en videreføring av dagens finansiering over kommunale og statlige budsjetter synes å være best for å støtte en bred folkekirke i fremtiden.*

Høringsspørsmål 3: Dersom dagens finansieringsordning faller bort. Vi deler kirkerådets vurdering. *En livssynsavgift er det mest aktuelle alternativ, hvis finansieringsordningen*

endres av de politiske myndigheter. Dette er gunstig da den betales av alle og kreves opp over skatteseddelen.

Høringsspørsmål 4: Mulighet for forenkling og rasjonell utnyttelse av ressurser. Her deler vi biskopenes vurdering: *Forenkling av kirkestrukturen slik at ressursbruken bedres kan oppnås ved: Støttefunksjoner som ikke forutsetter fortløpende lokal styring sentraliseres til de nivåene det måtte være mest hensiktsmessig. Unngå parallelle, potensielt rivaliserende strukturer i kirkeorganisasjonen. Samordning av arbeidsgiveransvaret for ulike tjenestegrupper.*

Høringsspørsmål 5: Størrelse og inndeling av soknet. Vi deler det som flertallet i Kirkerådet mener og biskopenes vurdering. *Soknet skal være grunnleggende enhet og at kirkeordningen på sikt bør fastsette visse kriterier for sokneinndeling.*

Høringsspørsmål 6: Bør ordningen med to organ for soknet videreføres? Vi deler flertallets vurdering, som støttes av biskopene, alternativ A: *ordningen med to organer (menighetsråd og fellesråd) videreføres og at menighetsrådet fortsatt skal ha virksomhetsansvar for arbeidet i soknet.*

Høringsspørsmål 7: Fellesorgan for flere sokn. Her støtter vi biskopenes vurdering: *Ordningen med fellesorgan for flere sokn på kommunenivå, dvs. det som i dag er fellesråd i kommunen, bør videreføres, eventuelt i revidert form.*

Høringsspørsmål 8: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd? Vi deler biskopenes vurdering og flertallsalternativet A: *Virksomhetsansvaret for arbeidet i soknet skal fortsatt ligge til menighetsrådet.* Det bør presiseres at MR og ikke FR skal legge planer for soknets virksomhet.

Høringsspørsmål 9: Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres? Her deler vi biskopenes vurdering. Presten sitter i rådet og forpliktes på de vedtak som fattes der, samtidig som presten har en selvstendighet i forvaltningen av ord og sakrament. Vi frykter at biskopens tilsyn med prestenes tjeneste vil svekkes hvis embetsstrukturen blir endret. På den bakgrunn støttes primært mindretallets forslag i 1B om *at presten står i en egen ledelsesstruktur til biskopen med utgangspunkt i ansvaret med ord og sakrament. Samtidig*

bør intensjonen i flertallsinnstillingen 1A fra Kirkerådet langt på vei ivaretas ved at presten i sitt arbeid i menigheten vil være forpliktet på menighetsrådets vedtak.

Høringsspørsmål 10: Organisering av daglig ledelse i soknet. Vi er ikke enige om svaret. Noen av oss mener at andre enn presten som daglig leder kan fungere (forslag 2C) og foreslår en justert utgave av Kirkerådets flertallsforslag 2A som biskopene støtter er best. Andre av oss synes at siden vi mener at prestedtjenesten skulle ha sin egen ledelsesstruktur ifølge siste spørsmål er spørsmålet ikke relevant.

Høringsspørsmål 11: Biskopens rolle. Biskopen har et apostolisk hyrderolle for tilsyn av lære og forkynnelse, å vigsle og visitere. Vi deler flertallsalternativet A og biskopenes syn. *Biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslende medarbeidere, og slik at biskopen lederprestedtjenesten og utøver arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.*

Høringsspørsmål 12: Biskopens virkemidler. Vi deler biskopenes syn. *For uten virkemidlene som er nevnt under spørsmål 11 bør biskopen medvirke i tilsettingsprosessen også for vigslete utenom prestene, fortrinnsvis ved at disse tilsettes i bispedømmerådene, og at biskopene får et ansvar også for deres kompetanseutvikling.*

Høringsspørsmål 13: Utpeking av biskoper. Biskopens apostoliske tjeneste innebærer at de skal være et symbol på kirkens enhet. Vi deler biskopenes syn at for å ivareta biskopenes selvstendige rolle bør de utpekes i et annet organ enn Kirkerådet i et tilsettingsorgan. Vi støtter mindretallsforslaget i alternativ B fra Kirkerådet. *Opprettelse av et eget tilsettingsorgan for biskoper.*

Høringsspørsmål 14: Bispedømmerådets rolle. Vi støtter biskopenes og flertallsforslagets alternativ A *om at bispedømmerådet opprettholdes som demokratisk valgt organ.*

Høringsspørsmål 15: Bispedømmets oppgaver. Vi deler biskopenes syn: *Arbeidsgiveransvaret for alle vigslete/kirkelige stillinger, ansvar for fordeling av stillingsressurser mellom soknene, ansvar for faglige og administrative støttefunksjoner legges til bispedømme.*

Høringsspørsmål 16: Alle ansatte samme arbeidsgiver – hvilket organ. Vi støtter flertallsforslaget alternativ A, og biskopenes syn. *Arbeidsgiveransvaret for alle vigslete/kirkelige stillinger bør samles på bispedømmenivå. Dette kan åpne for en delegasjon av arbeidsgiverfunksjoner til menighetsrådet, prost og fellesråd.*

Høringsspørsmål 17: I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organ? Vi deler biskopenes syn. *I tråd med flertallsforslaget alternativ A bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles mellom biskop, prost, bispedømmeråd, og sokn (menighetsråd/fellesråd)*

Høringsspørsmål 18: Lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret. Vi som skriver høringssvaret er ikke enige om svaret. Noen av oss deler biskopenes syn: *Innenfor gitte rammer vil det være ønskelig med rom for lokale variasjoner og tilpasninger i organiseringen, særlig ut fra geografiske og demografiske hensyn. Andre synes at organiseringen skulle være mest mulig standardisert for å sikre at organiseringen av arbeidsgiveransvaret er så enkel og konsekvent som mulig.*

Høringsspørsmål 19: Særpreget til prestetjenesten og andre vigslede stillinger. Vi deler biskopenes syn. *Særpreget til alle de vigslede og ordinerte stillinger kan best ivaretas ved at arbeidsgiveransvaret for alle legges på bispedømmenivå, og at biskopene får ansvar for å tilrettelegge etter- og videreutdanning for alle ordinerte og vigslede tjenester.*

Høringsspørsmål 20: Kirkemøtets rolle i kirken. Vi deler Kirkerådets anbefaling, som også støttes av biskopene. Det er viktig i en fremtidig kirkeordning å sikre gode ordninger for maktbalanse og myndighetsfordeling i kirken. *Det er nødvendig å videreføre den type sikringer som i dag ligger i Kirkemøtets forretningsorden paragraf 2-4 og ta slike bestemmelser inn i selve kirkeordningen.*

Høringsspørsmål 21: Sammensetning av Kirkemøtet. Vi synes det er viktig at KM er representert ved både den ordinerte tjeneste og det allmenne prestedømme, slik som i dag. Vi deler biskopenes syn. *Det anbefales at sammensetningen fortsetter som i dag.*

Høringsspørsmål 22: Bispemøtets oppgave og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet. Her deler vi biskopenes og mindretallsforslaget 1B. *Bispemøtet*

bør også i en fremtidig kirkeordning være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene samt ivareta helhetskirkelige spørsmål (dette mener også flertallsforslaget 1a). Bispemøtet gis ansvar for forberedelse, oppfølging og innstilling av lære- og liturgisaker overfor Kirkemøtet. Det synes å være best for å ivareta biskopenes oppgave med å føre tilsyn med læren. En slik ordning vil samtidig kunne bidra til å sikre en myndighetsfordeling mellom sentralkirkelige organ.

Høringsspørsmål 23: Ledelse av biskopene. Vi deler Kirkerådets og biskopenes syn. *For å ivareta biskopenes selvstendige rolle bør Bispemøtets preses gis en rolle som de øvrige biskopenes nærmeste overordnede med rett til å gi instruksjoner og ha arbeidsgiverfunksjoner.*

Høringsspørsmål 24: Kirkerådets funksjon og sammensetning. Her støtter vi biskopenes syn. *Kirkerådets flertallsforslag 1A er å beholde dagens antall medlemmer, med minst en representant fra hvert bispedømme, samt lik presentasjon av unge og kjønn (anbefaling 2). For å unngå at Kirkerådets sekretariat i fremtiden skal fremstå som et eget selvstendig organ uavhengig av det valgte organ. Anbefales det å støtte Kirkerådets forslag om å videreføre dagens ordning hvor både sekretariat og valgt organ heter Kirkerådet (flertallsforslag 3A).*

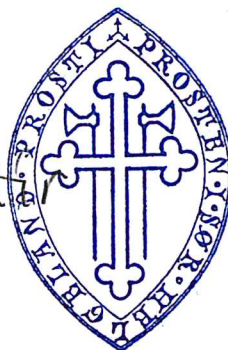
Høringsspørsmål 25: Ordningen med lærenemnd. Her er vi usikker på hva som er best. *Flertallsforslaget A og biskopene mener at oppgavene som i dag er lagt til lærenemnden for fremtiden ivaretas av Bispemøte. Da bør i tilfelle rutiner og regelverk innføres for involvering av lærestedene for å sikre en bredere faglig kompetanse enn det biskopene besitter, slik biskopene foreslår. Et mindretall i Kirkerådet foreslår at Den norske kirkes lærenemnd bør fortsette som i dag (1A). Vi mener dette også er en mulig løsning.*

Høringsspørsmål 26: Samisk kirkeliv. Vi deler biskopenes og Kirkerådets syn. *Samisk kirkeråd bør forbli et råd under Kirkemøtet og medlemmene oppnevnes som i dag. Det bør i fremtiden utredes muligheten for et fellesmøte for samisk kirkeliv som velger representanter til de tre nordligste bispedømmerådene.*

Høringsspørsmål 27: Ungdomsdemokrati. Vi støtter biskopenes og Kirkerådets syn at *det kirkelige ungdomsdemokratiet regelfestes som en del av kirkeordningen.*

Brønnøysund, 15. mai 2015

Sigríður Guðmarsdóttir

Sigríður Guðmarsdóttir,

Prost, Sør-Helgeland prosti

Gjøa Kristine Aanderaa (sign.)

Sokneprest i Bindal sokn, Sør Helgeland prosti

Even Borch (sign.)

Sokneprest i Sømna sokn, Sør Helgeland prosti

Erik Gjengedal (sign.)

Sokneprest i Velfjord og Tosen sokn, Sør Helgeland prosti

Kristina Koskevica (sign.)

Prostiprest og sokneprest i Vevelstad sokn, Sør Helgeland prosti

Ådne Njå (sign.)

Sokneprest i Brønnøy sokn, Sør Helgeland prosti

Kopi: Sør-Hålogaland bispedømmekontor, 8003 Bodø.

Adresse: Storgt. 10, Postboks 92, 8901 BRØNNØYSUND
Brønnøy kirkekr: 75 00 95 50 Faks: 75 00 95 59
Br.sund: post@bronnøykirke.no